

..... Σ Η Η Α
 0.- Θά ἀκούσετε τή λαογραφική μας ἐκπομπή : " Ποντιακοὶ ἀντίλαλοι " .

Κείμενο καὶ ἐπιμέλεια τοῦ συνεργάτη μας Στάθη Εὐσταθιάδη.

Στὴ λύρα ὁ Γιώργος Πετρίδης. Μουσική ἐπιμέλεια Ἡρακλῆ Κοκοζίδη.

..... τὸ σῆμα σβήνει.....

Θά σᾶς παρουσιάσωμε πρῶτα εὐθυμα καὶ χαριτωμένα εἰστιχα, πού μέ κω-
 μικό τρόπο, μᾶς λένε, τὸ πῶς γίνεται ὁ ἔρωτας.

Ἀσφαλῶς ἡ διδασκαλία, πού θά ἀκούσετε σέ λίγο, προέρχεται ἀπὸ τὸ νέο
 καὶ ἀπευθύνεται στὴ νέα, πού φαίνεται, πῶς ἀγαπᾷ μέν, ἀλλὰ ἀφρανεῖ, ἀμελεῖ
 καὶ ὁ ἔρωτας δέν γίνεται μέ ἀμέλεια.....

..... Λ Υ Ρ Α

Τό σεβταλὸν κί γίνεται καί μέ τήν ἀμελίαν,
 γίνεται μέ τήν καλατσὴν καί μέ τή μασχარიαν.

Λοιπόν, ἀγάπη μου, λέει ὁ ἐρωτευμένος νέος στὴν κόρη, πού ἀγαπᾷ: - " Ἐρωτας
 δέν μπορεῖ νά φουντώσῃ, μέ τήν ἀδράνεια πού παρουσιάζεις. Τό ξέρεις, πῶς
 ἡ ἀμέλειά σου, μπορεῖ νά στοιχίσῃ ἀκριβά στὴν ἀγάπη μας; Οὔτε μοῦ μιλᾷς,
 οὔτε ἀστεῖα κάνεις μαζί μου, τί σκοπὸ ἔχεις; Θά μοῦ φέρνεσαι πάντα ἔτσι,
 σὰν ξένη; Ἄμ δέν γίνεται ἔτσι, δέν καταλαβαίνεις;

Τό σεβταλὸν κί γίνεται μέ τό τέρ'κι' ἄς τερῶ σε,
 μέ τό ξερόν τήν καλατσὴν, " πουλόπο μ' ἀγαπῶ σε " .

Τό σεβταλὸν' ντό λές ἐσύ, ὄνταν λές " ἀγαπῶ σε " ,
 πρέπ' νά λές με, " πουλόπο μου, ἄρ' ἔλα ἄς φιλῶ σε " .

Αὐτό εἶναι τὸ συμπέρασμα ἀπὸ τὸ ἐρωτικό μάθημα, πού διδάσκει ὁ μᾶλλον
 ζωηρὸς ἐρωτευμένος νέος: Ἀγάπη χωρὶς φιλί, δέν ἔχει κανένα νόημα.

Ἀλλὰ ὁ ἐρωτευμένος νέος " ἐκ περιοπῆς " διδάσκαλος τοῦ ἔρωτα,
 ἐξαίρει, τονίζει τὴ σημασία καὶ τὴ σοβαρότητα τοῦ μαθήματός του. Λέει,
 πῶς εἶναι πολὺ σοβαρὸ πρᾶγμα ὁ ἔρωτας:

Τό σεβταλὸν τό ἔρημον ἔχ τρανά δυσκολίας,
 οὐς νά θά πετσαρεὺς ἀτο, ἀσπρύνε τά μαλλία σ'.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ἀκολουθοῦν τώρα χαρούμενα εἰστιχα τῆς ἀγάπης.

..... Λ Υ Ρ Α

Μίαν μέ τό ἐφίλεσα, πουλόπο μ', ντ' ἐχολιάσκους,
τό καπαέτ τ' ἐσόν ἔτον, μέ τ' ἐμέν ντ' ἐβραδιάσκους;

Κ.- Κι' ἐντρέπεσαι κι' ἐποῖνες ἀοῖνον πράμαν; Κι' ἐπ' ἐκεῖ λές, πώς ἀγαπᾶς με.

Π.- Ἐπειδή ἀγαπῶ σε, γιά τ' ἀτό ἐφίλεσα σε.

Κ.- Ὅχι, ὄχι ἀτό κί συχωρῶ ἀτο. Ἀτό ἀπ' ἐσέν κ' ἐπερμέν' ἀτο.

Π.- Τ' ἀπρανισγόν τήν τραγωδίαν κι' ἔκσεις;

Κ.- Τήν τραγωδίαν ἐφτᾶς ἀτο ἐσύ, ἄμον ντό θέλεις.

Π.- (γελαῖ) Μίαν μέ τό ἐφίλεσα , πουλόπο μ', ντ' ἐχολιάσκους;

Κ.- Χολιάσκουμαι καί παραχολιάσκουμαι.

Π.- Τό καπαέτ τ' ἐσόν ἔτον, μέ τ' ἐμέν ντ' ἐβραδιάσκους; (γελαῖ)

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ηρ.- Ἐντό λές γάρη, θά παντρεύωμε τόν γιόν' ἐμουν;

Μ.- Κι' ἄρ ἄς παντρεύωμ' ἀτον, ἄμαν τίναν θά εἰγωμ' ἀτον;

Ηρ.- Ἄς εἰγωμ' ἀτον τῇ Γιώρ' τό κορίτσ'.

Μ.- Ὅχι, ὄχι.

Ηρ.- Ἄς εἰγωμ' ἀτον τῇ Παῦλ' τήν δευτεραίῃσαν.

Μ.- Κί γίνεται.

Ηρ.- Μέτα, ἄλλο τίναν νά λέγω σε. Ἄς εἰγωμ' ἀτον τῇ Μήτονος τήν κουτσήν.

Μ.- Τις ἐν πά. Σόν ἀέραν καλατσεύς'.

Ηρ.- Μέτα γιάτι;

Μ.- Κι' ἐγροικᾶς;

Ηρ.- Ἐγώ ντ' ἐγροικῶ ἔν, πώς ἐγώ κι' ἐσύ τινάν θέλομε, εἰγωμ' ἀτον, γονέοι κί' εἵμερς;

Μ.- Ἀτά ἐδέβαν. Ὁ γιός ἐμουν ἐγάπεσεν τῇ κιφαλί ἀτ'.

Ηρ.- Τῇ κιφαλί ἀτ'.

Μ.- Μ' ἐχπαράες. Τά καιρούς ἀοῖνια εἶν. Θ' ἐγάπαναμε ἐγώ κι' ἐσύ, κ' ἐποῖνεν ὁ γιός ἐμουν γαρήν, κι' ἄρ ἄς ἀγαπᾶ ἐκεῖνος, κι' ἐφταμε ἐμεῖς νύφεν. Ἡ διαφορά πολλάκι κι' ἔν.

Ηρ.- Τήν πλάσησ', πώς κι' ἔν.

Ο.- Περνοῦν τὰ χρόνια καί οἱ νοοτροπίες γιά τή ζωή ἀλλάζουν. Φυσικά, ὅ,τι
δέν ἀντέχει στό πέρασμα τοῦ χρόνου, ὅ,τι δέν συμβιβάζεται μέ τή νέα
γύρω μας πραγματικότητα, καταργεῖται. Καί αὐτό δέν εἶναι ἀπώλεια, εἶναι
ἀνάγκη. Τά πολιτιστικά στοιχεῖα, πού μᾶς ἀφήνει ἡ Παράδοση καί πού ἀντέ-
χουν στό πέρασμα τοῦ χρόνου, εἶναι ἀριετὰ. Ὁ λαϊκός πολιτισμός μέ τή
λαμπρή Παράδοσή του, μᾶς κληροδότησε πολλά καί ἀριετὰ χρήσιμα στοιχεῖα
ἡθικοῦ περιεχομένου. Ἀρκοῦν αὐτά γιά τή συνέχιση τοῦ ἡθικοῦ παραδο-
σιακοῦ πολιτισμοῦ. Ἄς ἐμπληρώσωμε τοῦτο τό χρέος. Θά διαμορφώσωμε ὁ-
πωςδήποτε τή σημερινή κοινωνική μας ζωή κατὰ τρόπο πραγματικά ὠφέλι-
μο καί ἀπό πολιτιστική καί ἀπό ἀνθρωπιστική ἄποψη. Καί θά θεμελιώσωμε
πολιτισμό ἀληθινά ἡθικό, μέ βάσεις στερεές.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Μέ τὰ δίστιχα τῆς ἀγάπης, πού θά ἀκούσετε, κλείνει τό σημερινό μας
πρόγραμμα.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Κοντά σας καί πάλι τήν ἐρχόμενη ἐβδομάδα, τήν ἴδια μέρα καί ὥρα.

..... Σ Η Μ Α

Ἀκούσατε τή λαογραφική μας ἐμπομπή : " Ποντιακοί Ἀντίλαλοι " .

..... τό σημα σβήνει